

© PATRICK DIELEMAN

VERVROEGDE EN VERLATE TEELT VAN FRAMBOZEN

Eind mei bracht het Koninklijk Nationaal Verbond van Aardbeitelers naar aanleiding van de algemene vergadering een bezoek aan Anka Fruit, het kleinfruitbedrijf van Peter en Wouter De Deyn in Roosdaal. Behalve over aardbeien werd er vooral gesproken over de teelt van frambozen. – Patrick Dieleman

WOUTER EN PETER DE DEYN

Leeftijd: Wouter (33) en Peter (36)
 Gemeente: Strijtem en Borchtlombeek (Roosdaal)
 Specialisatie: framboos, aardbeien, bosaardbei

Om kwalitatieve Kwanza te telen kiezen we voor teelt onder kappen.

© PATRICK DIELEMAN

Wouter De Deyn begon in 2004 aardbeien en frambozen te telen. Twee jaar later kwam zijn neef Peter erbij. Samen baten ze nu een bedrijf uit dat bruto 10 ha beslaat, en dit op 3 locaties in Roosdaal.

Aardbeien

Opvallend op de bedrijfszettel in Strijtem (Roosdaal) is de aanwezigheid van bosaardbeien. Die zijn in volle productie. Ze telen het tweede jaar met dezelfde planten. Verjongen kan via uitlopers. De afzet verloopt via de veiling (BelOrta Zellik) en via de groothandelsmarkt. Bosaardbeien worden vooral gegeerd door restaurants, die daarmee met iets speciaals kunnen uitpakken. Gelukkig is de prijsvorming daardoor goed. Omdat er minder vraag naar is, zijn Peter en Wouter van plan om te stoppen met de teelt. Aardbeien worden enkel geteeld voor de particuliere verkoop. De hoofdassen zijn Eve's Delight en Florina, beide zijn door-dragend. "Het is de bedoeling om continu te plukken", vertelt Peter. "We testen ook 2 nieuwe rassen: Favori en Florentina. Wellicht gaan we door met Favori om de

Florina te vervangen. De smaak is goed, we moeten nog bekijken hoeveel de totale productie eind dit jaar bedraagt.”

Frambozen

In de frambozen werken Wouter en Peter met de zomerframbozen Tulameen en Glen Ample en de herfstframboos Kwanza. “Door onze wijze van telen hebben we die laatste ook als lenteframboos. Dat betekent dat we Kwanza kunnen aanbieden van 1 juni tot het begint te vriezen. Ook Tulameen kan je verlaat telen, maar dat doen we niet meer. We hebben ook nog frambozen in de openlucht, maar dat is bijna verleden tijd.” In de loop van ons bezoek zagen we Kwanza als nieuwe planting, als overwinterde plant waarvan de stengels volledig zijn afgesneden (Mow down) en als overwinterde scheut, gewone en verlate teelt.

Overwinterde scheuten bekomen de De Deyns door jonge planten in te potten in april. In september kunnen ze van het bovenste deel van de plant al plukken. Eind oktober snijden ze de toppen af. De rest van de stengel laten ze verhouten gedurende de winter. Daarop komen de vroegste frambozen. Voor de verlate teelt worden de planten in kisten gestapeld waarna ze in de koelcel bewaard worden. Dat gebeurt op de veiling.

Peter en Wouter gebruiken kokosgruis en kokosvezel als substraat. Om arbeid te sparen kopen ze blokken geperste kokosvezel in. Die plaatsen ze in de potten, waarna ze met het substraat de vezels bevochtigen via de druppelaar, die centraal in het gaatje in het blok wordt geplaatst. Kokosvezels nemen beter vocht op dan turf. Al na enkele uren is heel de pot gevuld met substraat waarin kan worden geplant. Wat de kostprijs betreft, kan je de blokken vergelijken met losse kokosvezel. “Kokosvezel komt in geperste blokken uit India naar hier”, weet Peter. “Normaal zeeft en kalibreert de substraatleverancier dat materiaal. Het voordeel van blokken is dat er per transport 3 keer meer substraatvezel kan worden geleverd.”

Tijdens het bezoek wordt het duidelijk dat de neven volop inzetten op Kwanza. Via hun voorlichter werden ze lid van een studieclub met telers van dit ras, voornamelijk Nederlanders. Kwanza was ook één van de redenen om een voormalig perceel voor openluchtteelt volledig te overkappen.

Nieuwe kappen

“We moeten weg van de teelt in de openlucht”, antwoordt Peter op de vraag waarom ze deze winter een nieuw warenhuis bouwden op hun perceel in Borch-

Overwinterde scheuten van Kwanza. De planten vooraan kwamen 3 weken geleden uit de koelcel, die achteraan 2 weken eerder.

Onder kappen kan je blinkende frambozen telen.

lombek (zie foto p.6). “Onder kappen kan je blinkende frambozen telen. De mensen willen geen matte frambozen.” Een tweede reden blijkt bodemmoedigheid te zijn. Door ook daar over te schakelen naar de teelt in containers kunnen ze dat probleem ondervangen. Gelijktijdig geeft dit hen meer mogelijkheden om de teelt te vervroegen of te verlaten.

Het nieuwe warenhuis beslaat netto bijna 2,4 ha en is 170 m lang. De nokhoogte is 4 m. Ze kozen voor Haygrove-tunnels, die verdeeld worden door het Proefcentrum Hoogstraten. “Toen we offertes vroegen, wilden we dit project in 2 fasen realiseren”, vertelt Wouter. “De schaalgrootte bleek echter een niet te onderschatten prijsvoordeel op te leveren waardoor we beslist hebben alles in één keer te bouwen.” In de loop van deze winter hebben ze alles volledig zelf opgericht. Doordat de bodem deze winter goed vochtig was, ging het sneller om met de hand gaten in de leembodem te boren dan met de boor op de tractor. De poten zitten ongeveer 80 cm in de grond. De bogen werden ter plaatse gevormd. Al op hun bedrijfszetel ontdekten ze dat warenhuizen op een hellend terrein als voordeel bieden dat de warme lucht op hete dagen de serre heel gemakkelijk kan verlaten. Voor de nieuwe serre hebben ze dit maximaal benut. De helling zorgt ook voor een vervroegend effect in het voorjaar.

Het nieuwe warenhuis werd opgedeeld in 3 delen. De laatste planten kwamen 3

weken geleden uit de koeling. Een ander deel van het warenhuis bevat planten die er al 2 weken langer staan. Het verschil tussen beide groepen kan je heel goed zien. Ten slotte is er nog een groep met planten die in het najaar vlak boven het substraat werden afgesneden. Peter en Wouter kijken er al naar uit om daarvan begin augustus de eerste vruchten te plukken. ■

KWANZA

Peter en Wouter De Deyn kozen voor Kwanza, omdat dit ras mooie, grote en licht gekleurde vruchten produceert. Bovendien zijn ze stevig genoeg om op transport te gaan. Een belangrijke meerwaarde is dat hun smaak een van de beste is onder de herfstframbozen.